

τριακονταετία, αφαιρουμένων ἐξ ἀνθρώπων μὴ ἐχόντων ἐπαρκῆ τροφήν νὰ φάγωσι. Καί μοι ἐπήρχετο κατόπιν εἰς τὸν νοῦν μου ἡ ἀνάμνησις μυρίων ἄλλων, οἵτινες φράττουσι τὰ ὄτα διὰ βάμβακος, τρίβουσι τὰς χεῖρας καὶ τονθορίζουσι παιδρῶς, καὶ ἀνελογιζόμεν ὅτι ὑπάρχει τι χειρότερον τοῦ ἐκμυζῆν τὴν πενίαν καὶ περιφρονεῖν αὐτήν, τοῦτο δὲ εἶνε τὸ ἀρνείσθαι τὴν ὑπαρξίν της, ἐνῶ βοᾷ καὶ ὀλοοῦζει παρὰ τὴν θύραν μας.

ΕΔΜΟΝΔΟΣ ΔΕ ΑΜΙΤΙΣ

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΑΜΒΙΛ

Ἀπέθανεν ἐσχάτως ἐν Παρισίοις ὁ ποιητὴς Θεόδωρος Μπαμβιλ.

Ὁ Θεόδωρος Μπαμβιλ ἐγεννήθη ἐν Μουβλὲν τὴν 2)14 Μαρτίου 1823. Ὁ πατὴρ του ἦτο ναυτικός, αὐτὸς δὲ ἐκ νεανικῆς ἡλικίας ἐλήθων εἰς Παρισίους ἐπεδόθη εἰς τὰ γράμματα.

Πρῶτον ἔργον ἐξέδωκε

σειρὰν ποιημάτων, τὰς *Karvátidas* κατὰ τὸ 1842, κατόπιν δὲ ἄλλα ποιήματα, ἐξ ὧν μείζονα ἐπιτυχίαν ἔσχον αἱ *Odes funambulesques* ἐκδοθεῖσαι τὸ 1857. Πλὴν τούτων ὁ Μπαμβιλ συνέθεσε μόνος ἢ ἐν συνεργασίᾳ πολλὰ δραμάτια καὶ κωμωδίας, ὧν τινὰ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἑλληνικὴν μυθολογίαν. Ἐκ τῶν τελευταίων ἐν δραμάτιον μονόπρακτον «Τὸ Μῆλον» μεταφρασθὲν ἑλληνιστὶ ἐμμέτρως ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Δροσίνη ἐδημοσιεύθη ἄλλοτε ἐν τῇ Ἑστία. Πεζὰ δὲ συνέγραψε πλεῖστα: ἐντυπώσεις, μελέτας, διηγήματα, καὶ συνειργάσθη εἰς διαφόρους παρισινὰς ἐφημερίδας ὡς χρονογράφος καὶ τεχνοκρίτης.

Ὁ Μπαμβιλ ἦτο ἐκ τῶν συγχρόνων ὁ κατ' ἐξοχὴν λυρικός ποιητὴς καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ ὑψίστῃ ἀκμῇ τοῦ πνεύματός του, ἀποθεούμενος ὑπὸ τῆς στοργῆς τῶν λοιπῶν Γάλλων ποιητῶν, οἵτινες ἀπὸ κοινοῦ ἀνεγνώριζον αὐτὸν ὡς σεβαστὸν καὶ προσφιλῆ διδάσκαλον.

Ἀπὸ τῶν πρώτων του στίχων ὁ Μπαμβιλ ὑπῆρξεν ἀνακλαισιτής. Εἶνε μὲν καταφανὴς ἐν αὐτοῖς ἡ πόσις τὸν Οὐγκὼ λατρεία τοῦ ποιητοῦ, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ χαρκατηριστικὴ του πρωτοτυπία ἀρχίζει ἐκεῖ νὰ διαφαίνεται: ἡ ἀνύψωσις τῶν ῥυθμῶν εἰς περιωπὴν ὅλως νεοφανῆ, ἡ τέχνη Ἰκάρου, τοῦ ὁποίου οὐδεὶς ἄλλος δύναται ν' ἀναλύσῃ τὰ κήρινα πτερά, ἡ τάσις πρὸς ἀστερόεν ἄπειρον, μέχρι τοῦ ὁποίου οὐδεμίᾳ πρὸ αὐτοῦ φαντασία, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν τολμηροτέρων, εἶχεν ἀρθῆ.

Ἐνῶ διὰ τῶν *Karvátidas* του ἐπανέφερον εἰς

τὴν ζῶην τὴν μυθολογίαν ὑπὸ νέαν μορφήν εὐγενεστέραν καὶ ἀποπνεύσαν ἡδυπάθειαν μᾶλλον αἰθερίαν, ἐπενόει καὶ ἐπέβαλλεν εἰς τὴν ποίησιν τύπον ἐπίσης νέον, δι' οὗ ἐνέδμε τὸ γαλλικὸν πνεῦμα. Ὁ Ριβαρὼλ καὶ οἱ σύγχρονοί του τῆς εἶχον δόση τὴν εἰρωνείαν. Ὁ Μπαμβιλ τῆς ἐδῶκε τὸν λυρισμόν. Τὰ ἀρχαϊκῆς ἐμπνεύσεως ποιήματα του ἀντιλαλοῦσι τοὺς γέλωτας τῶν θεῶν τοῦ Ὁμήρου.

Τὸ *Sang de la coupe* καὶ αἱ *Odes funambulesques* κρίνονται ὡς τὰ τελειότερα τῶν προϊόντων τῆς γαλλικῆς ποιήσεως. Εἶνε ἀριστοτεχνήματα ἀνεπίληπτα, καὶ θὰ ἐπιζήσωσιν ὡς αἰώνια πρότυπα ῥυθμικῆς γλώσσης.

Ὁ Μπαμβιλ προσηθάνετο ὅτι ἐδημιούργει σχολὴν μυρίους μέλλουσιν νὰ περιλάβῃ ὀπαδοῦς, καὶ χάριν αὐτῶν ἤξιώσε νὰ συγγράψῃ βιβλίον μαθημάτων, τὸ θαυμαστόν του μικρὸν ἐγχειρίδιον τῆς γαλλικῆς ποιήσεως, τὸ μέλλον ἴσως ἐγκόλπιον τῶν νέων τῆς Γαλλίας ποιητῶν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς νῦν ποιητάς, αὐτοὶ ἠκοῦντο τῶν μαθημάτων παρὰ τοῦ στόματος τοῦ ἰδίου ποιητοῦ, ὅστις ἐνεψύχου ὅλους διὰ τῶν περὶ τέχνης συνδιαλέξεών του.

Καὶ ἦτο ἐν τῇ ὀμιλίᾳ του ἀπαράμιλλος. Τῶν λόγων του ἡ γοητεία κατεμάγευεν ὅλους τοὺς φίλους, ὅσοι συνήρχοντο ἐν τῷ οἴκῳ του. Ὁρθίος, ἐν τῷ σπουδαστηρίῳ αὐτοῦ, τῷ εὐωδιάζοντι κατὰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἀρώματος πασχάλιας, μετὰ τὸν βελούδινον ἐπὶ κεφαλῆς σκοῦφόν του κλίνοντα πρὸς τὸ ἕτερον τῶν ὄτων, μετὰ τὸ σιγᾶρον εἰς τὴν χεῖρα καὶ μετὰ τὸ αἰώνιον του λεπτὸν καὶ αἰνιγματώδες μειδιάμα εἰς τὰ χεῖλη, ἤκουε τοὺς στίχους τῶν περὶ αὐτόν, οἵτινες συνέθετον εἰς γλώσσῳν ἔχουσαν ὡς ὑπόδειγμα τὸ λεκτικὸν ἐκείνου.

Ὁ Μπαμβιλ ἐστιχοῦργει καθ' ἑκάστην μέχρη τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς του. Ὡς προσφιλεῖς ῥητόν του εἶχε τὸ τοῦ Βωδελαιρ «Ἐμπνευσις εἶνε ἡ καθημερινὴ ἐργασία.»

Ἐλεγε δὲ κάποτε πρὸς φίλον του:

— Γράφω στίχους μετὰ τόσην εὐκολίαν, μετὰ ὅσην γράφω μίαν παραγγελίαν εἰς τὸν ῥάπτῃν μου. Ἄλλως θὰ ἠμποροῦσα νὰ κάμω πενήντα χιλιάδας στίχους ἕως τώρα;

Καὶ ὅταν οὗτος τοῦ ἔκαμε τὴν παρατήρησιν, ὅτι οἱ ποιηταὶ συνήθως ἐργάζονται μετὰ κόπου:

— Καὶ εἶνε τάχα ποιηταὶ αὐτοί; ἀνέκραξεν. Ἐγνώρισα ἓνα ἀληθινὸν ποιητὴν, τὸν Οὐγκὼ. Ἐκεῖνος λοιπὸν ἐγραφε στίχους χωρὶς κανένα κόπον.

Τὴν ψυχὴν ἔχων πλήρη λυρισμοῦ προσητένιζεν ἀπὸ καιροῦ τὸν θάνατον μετ' ἡρεμίας. Ὁ θάνατος, κατ' αὐτόν, δὲν εἶνε ἄλλο ἢ ὄνειρον πολὺ ὑπέρτερον τῶν ἐπιγειῶν ὄνειρων, τὸ ὁποῖον ἀρχὴν ἔχει ἐν τῇ ἀρμονίᾳ τοῦ παγκοσμίου Ῥυθμοῦ.

« Ἡ δόξα, λέγει ὁ Ἀρμάνδος Σιλβέστρο, ποιητῆς καὶ αὐτὸς καὶ ἐκ τῶν θαυμαστῶν τοῦ Μπαμβίλ, θ' ἀνατείλῃ ἀπὸ τοῦ τάφου του λαμπρὰ καὶ ἡ ἀθανασία θὰ τὸν περιβάλλῃ διὰ χλαμύδος βασιλικῆς. Θὰ λάβῃ θέσιν παραπλεύρως τοῦ Οὐγκώ, καὶ τὰ μέτωπα ἀμφοτέρων κοινῇ θὰ στεφανώσῃ αἴγλη.

Διαβάτης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἀρχαιολογικά

Ἀπὴ λθεν εἰς Μεγαλόπολιν, ὅπως ἐξετάσῃ τὰς ἐκεῖ ἐνεργηθείσας ἀνασκευὰς ὑπὸ τῶν ἐταίρων τῆς Ἀγγλικῆς Σχολῆς ὁ προσωρινὸς αὐτῆς διευθυντῆς κ. Πενρώζ, ὅστις κατόπιν ἀπέρχεται εἰς Ἀγγλίαν, ὁπόθεν ἐπανερχεται ἐνταῦθα ὁ ἀπὸ μνηῶν ἀπουσιάζων τακτικὸς τῆς Σχολῆς διευθυντῆς κ. Γάρδενερ.

Καλλιτεχνικά

Τῆ ἐνεργείᾳ τῆς Αὐτοκρατείας Φρειδερίκου, πλείστοι Ἕλληλοι καλλιτέχναι ἐκ τῶν ἐπιφανῶν ἐδήλωσαν ὅτι θὰ μετάρχωνται τῆς βερολιναίας ἐκθέσεως.

Θεατρικά

Ἐν τῷ θεάτρῳ Λέσσιγγ τοῦ Βερολίνου παρεστάθη ὁ Θεομιθῶρ, τὸ πολύκροτον δρᾶμα τοῦ Σαρδοῦ. Τὸ ἔργον ἐτυχεν ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς.

— Ἐν τῷ Ἀνεξαρτήτῳ, θεάτρῳ τοῦ Λονδίνου, παρεστάθη ἐσχάτως τὸ περιλάλητον ἔργον τοῦ Ἴβσεν *Τὰ φαντάσματα*. Τὸ ἀκροατήριον διετέθη ἐγκρίτως πρὸς τὸ ἔργον καὶ ἐξεδήλωσε θερμῶδως τὴν ἀποδοκιμασίαν του.

— Ἐν τῷ παρισινῷ *Μελὸδραματικῷ* Θεάτρῳ παρεστάθη κατ' αὐτὰς ὁ Μάρος, νέον ἔργον τοῦ Μασσενέ, τοῦ ὁποῦ το κείμενον ἐγραψεν ὁ γνωστὸς ποιητῆς Ρισκαίν. Ἡ κριτικὴ ἔκρινεν αὐτὸ ὑποδεέστερον ἄλλων ἔργων τοῦ διασήμεου μουσικῷ, τὸ δὲ κείμενον μετριώτατον στιχοῦργημα ἀνάξιον τοῦ ποιητοῦ τῆς θαλάσσης. Πολλοὶ φέγουσι τὸν Μασσενέ, ὅτι δὲν ἐτήρησε τὸ ἰδικόν του ὕφος, ἀλλ' ἐπειράθη νὰ μιμηθῇ τὸν Βάγνερ καὶ διὰ τοῦτο ἀπέτυχε.

— Ὁ καθηγητῆς κ. Α. Βόλτζ δημοσιεύει ἐν τῷ ἐγκρίτῳ τῆς Λειψίας περιοδικῷ *Gesellschaft* (3 ἀριθ. 1891) βιβλιογραφίαν περὶ διαφόρων νεωστὶ ἐκδοθέντων ἐλληνικῶν βιβλίων.

Φιλολογικά

Ὁ κ. Γεώργιος Σουρῆς ἀγγέλλει τὴν ἐκδοσιν δύο νέων τόμων ποιημάτων διὰ τῆς κάτωθι ἐμμέτρου ἀγγελίας:

Ἰδὼν καλῶς ὁ Φασουλῆς μὲς' σ' ἄλλα ξαφνικὰ του πῶς ἔγουν γὰλιν δυνατὸ τὰ οἰκονομικὰ του. ὁποῦ σαστίζει μὲ αὐτὰ κ' αὐτὸς ὁ Καραπάνος καὶ κάθε διαχειριστῆς κὰν ὑψηλὸς κὰν νάνος.

Ἰδὼν καὶ τὰ μουρέλια του πῶς ἔγιναν μεγάλα καὶ δὲν μποροῦν ν' τρέφονται μὲ τῆς γαιθούρας γάλα, ἰδὼν πῶς εἶναι κίνδυνος κ' ἐκεῖνος νὰ ψοφήσῃ, ἐσκέφθη Πλάτων νὰ γενῆ καὶ νὰ φιλοσοφήσῃ.

Διὸ προτοῦ φαμελικῶς ὁ τάλας τὰ κορδῶσῃ καὶ ἡ φιλοσοφία του νὰ πάθῃ στὰ χαμένα, δύο τόμους ἀπεφάσισε καὶ πάλιν νὰ ἐκδώσῃ μὲ στίχους φιλοσοφικούς, πρὸς τρεῖς δραχμάς τὸν ἕνα.

Δι' ὅσους ὅμως κατοικοῦν στὸ Ἐξωτερικὸν ἡ συνδρομὴ πληρώνεται μὲ φράγκον γαλλικόν.

Καὶ ὅστις Ἕλλην κύριος τοὺς τόμους τούτους θέλει προπληρωτέαν χρεώσῃ τὴν συνδρομὴν νὰ στέλλῃ, ἀλλέως πᾶσαν ἐντροπὴν ὁ Φασουλῆς ἀφίνει καὶ ὄλους θὰ τοὺς δέχεται τοῦ κάρρου τὸ κοφρῖνι.

Τοιαῦτα ὁ φιλόσοφος εἰς γνώσιν ὄλων φέρει, γνωρίζων τὸ φιλόμουσον ἐκάστου κανονιέρῃ. Καὶ τῶρ' ἀντὶ τοῦ Φασουλῆ, τελείως ἀγραμμάτου, ὡς κηδεμῶν του ὁ Σοῦρῆς ἐγγράφει τὸνομά του.

— Ἐξεδόθη εἰς τόμον «Τὸ Χρῆμα», τὸ νέον ἔργον τοῦ Ζολᾶ, τὸ ἐκ τῆς μακροῦς σειρᾶς τῶν Ρουγκῶν Μακάρ. Ἡ ὑπόθεσις αὐτοῦ ἐν συνόψει εἶνε τοιαύτη:

Περὶ τὰ τέλη τῆς δευτέρας βασιλείας, ὁ Σακκάρ, ἀδελφὸς τοῦ πανισχύρου ὑπουργοῦ Ρουγκῶν, εὐρέθη οἰκονομικῶς κατεστραμμένος.

Ἀνάγκη ν' ἀνακτῆσθαι τὴν περιουσίαν του, καὶ πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ ἡ ἐπινοήσις ἰδέας τινός. Ἀλλὰ πῶς νὰ εὐρεθῇ ἡ ἰδέα; Ἐν τούτοις εὐρέθη. Τὴν συνέλαβε κατὰ νοῦν ἐντιμὸς τις μηχανικός, ὀνόματι Ἀμιελὲν, ὅστις ἐπεινότης τὴν ἀναστάσασιν τοῦ βασιλείου τῆς Παλαιστίνης μὲ τὸν σκοπὸν τῆς ἐν αὐτῷ ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Πάπα. Κατ' ἀρχὰς θὰ ἤρκοιντο εἰς τὰ Ἱερουσόλυμα μὲ τὴν Ἰόπην ὡς θαλάσσιον λιμένα, ἡ δὲ Συρία θὰ ἐκηρύσσεται ἀνεξάρτητος καὶ θὰ προσηρτᾶτο εἰς τὴν μητρόπολιν. Τούτου γενομένου, ἡ ἀνοικοδόμησις τῶν κατεστραμμένων πόλεων καὶ ἡ διὰ σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας ἀναβίωσις τῶν νεκρῶν τόπων θὰ ἐπιτυχάνοντο μετ' ἄκρας εὐκολίας. Ἠορῶσαν λοιπὸν τὰ σχέδια, καὶ οἱ εὐλαβεῖς ἐγκολπωθέντες τὴν ἰδέαν, μόνον αὐτὸν πόθον ἔγρουσι νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν, τὸν δὲ πόθον των συμμερίζονται καὶ οἱ ἔχοντες ὡς ἔργον κύριον τὸ νὰ παίξωσιν εἰς τὸ χρηματιστήριον, καὶ οὕτως ἰδρύεται ἡ Παγκόσμιος Τράπεζα. Τὸ αἶσθημα τῆς φιλοκερδείας ἔχει τοὺς πάντας κυριεύσῃ κατὰ τὴν ἐπιχειρήσιν ταύτην, χάριν τῆς ὁποίας συρρέουσι κατὰ σωροὺς οἱ μέτοχοι εἰς τὸ χρηματιστήριον, ὅπου ἡ ἀγορὰ καθ' ἑκάστην ὑψοῦται. Ἀλλ' ὁ Σακκάρ ἔχει ἀναλάβῃ μὲγα μέρος τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ ὁ τραπεζίτης, ὅστις ἀπᾶς ἤδη τὸν κατέστρεψε, συμπληροῖ τὴν σῶμα καὶ ἀσφαλῶς τὸ ἔργον του. Ἡ ἔκπτωσις ἀρχίζει, καὶ μετ' αὐτῆς ἀρχίζει νὰ ἐπέρχεται ἡ καταστροφὴ. Αὐτὸ εἶνε τὸ συγκινητικώτερον τῶν μερῶν τοῦ βιβλίου, καὶ ἀπερίγραπτος εἶνε ἡ ἐξαγρίωσις τοῦ τραπεζίτου, ὅτε βλέπει ὅτι τὸ πᾶν ἀπώλετο καὶ αἱ μετοχαὶ ὄλονεν ἐκπίπτουν! Ἀπομένει πλέον μὲ τὸ χρηματικαὶβῶσιον ὀλοτελῶς κενόν, ἐν ᾧ περὶ αὐτὸν διεξάγεται ἡ μεγάλη μάχη τῶν ἐκατομμυρίων.

Τὸ ἔργον κρίνεται ἐκ τῶν ἀρίστων τοῦ μεγάλου συγγραφέως, ἐπιπνέεται δὲ παραδόξως ὑπὸ αἰσιοδοξίας ὑσυνήθους εἰς αὐτόν.

— Ἐν τῷ ἀγγλικῷ περὶ οἰκῶ *Newbery House Magazine* ἐδημοσιεύθη συγκινητικὸν διήγημα ἐλληνικῆς ὑποθέσεως: Ἡ Κρητικοπούλα, ἐν τῷ ὁποίῳ μετὰ πολλῆς ἡθρογνωσίας περιγράφεται ἡ ἥρωικὴ ἀρσίσωσις τῶν θυγατέρων τῆς Κρήτης πρὸς τοὺς οἰκειούς καὶ ἡ περιφρονητικὴ αὐτῶν πρὸς τοὺς κινδύνους ἀρσίσωσις. Συγγραφεὺς τοῦ διηγήματος τούτου εἶνε καὶ ἡ ἐκ πολλῶν ἄλλων αὐτῆς ἔργων γνωστοτάτη Ἀγγλίσ ποιήτρια κυρία Ἑλ. Μ. Ἐδμονδς. Τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν λαμβάνει ἡ κυρία Ἐδμονδς σχεδὸν συγχρονον, κατὰ τὸ